

Prins Mauritsstraat 17, 4141 JC Leerdam, Postbus 75, 4140 AB Leerdam
T +31 345 63 96 96 W rps.nl

QUICK SCAN FLORA- EN FAUNAWET BESTEMMINGSPLAN PARIJSCH CENTRUMZONE

Opdrachtgever
contactpersoon

Gemeente Culemborg
mevrouw A. Gijzel

RPS advies- en ingenieursbureau bv

Referentienummer	1506062A00-R15-982
Projectleider	T. Denayère
Auteur	S.D.M. Tummers
Datum	18 november 2015
Versie	definitief

paraaf voor akkoord:

T. Denayère
Teamleider Natuur, Recreatie en Waterbeheer

Dit rapport is vertrouwelijk. Geen enkel deel van dit rapport mag aan derden openbaar worden gemaakt zonder schriftelijke toestemming van RPS advies- en ingenieursbureau bv of van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING3

1.1. Aanleiding3

1.2. Doel quick scan.....3

1.3. Flora- en faunawet in het kort3

2. INHOUD QUICK SCAN5

2.1. Projectgebied en werkzaamheden5

2.2. Inventarisatie.....5

2.2.1. Veldbezoek5

2.3. Conclusie en advies vervolgtraject5

3. PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN6

3.1. Ligging en omschrijving projectgebied6

4. INVENTARISATIE8

4.1. Veldbezoek8

4.2. Aanwezige of te verwachten soorten.....8

4.2.1. Vaatplanten.....8

4.2.2. Zoogdieren.....8

4.2.3. Vogels9

4.2.4. Reptielen.....9

4.2.5. Amfibieën9

4.2.6. Vissen9

4.2.7. Insecten en weekdieren9

4.2.8. Overzicht van de in het projectgebied aanwezige beschermde flora en fauna10

5. CONCLUSIE EN ADVIES VERVOLGTRAJECT11

5.1. Conclusie11

BIJLAGEN:

- 1. Natuurwetgeving
- 2. Soortenlijst Wet Natuurbescherming
- 3. Foto's projectgebied

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

Voor het gebied Parijsch Centrumzone wordt door de gemeente Culemborg een (conserverend) bestemmingsplan opgesteld. De gemeente wilt voor dit bestemmingsplan een beeld krijgen van de op dit moment aanwezige beschermde planten- en diersoorten, waarmee een nul-situatie wordt vastgelegd.

1.2. Doel quick scan

Het doel van deze quick scan is inzicht te krijgen in de beschermde planten- en diersoorten die voorkomen of kunnen voorkomen in het projectgebied. Een verdere toetsing van de effecten op deze soorten is in dit rapport niet aan de orde.

Bij dit project wordt alleen gekeken naar soorten die beschermd zijn via de Flora- en faunawet (zie ook bijlage 1). De Natuurbeschermingswet is hier niet van toepassing omdat het projectgebied niet in of nabij een Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied ligt.

1.3. Flora- en faunawet in het kort

De Flora- en faunawet is gericht op de duurzame instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten en is sinds 1 april 2002 in werking. Deze wet heeft een aantal verbodsbepalingen, maar ook voorwaarden waaronder bepaalde handelingen mogen plaatsvinden. De Flora- en faunawet geeft uitvoering aan de nationale en internationale doelstellingen voor de natuurbescherming in Nederland, samen met de Natuurbeschermingswet.

De via de Flora- en faunawet beschermde soorten zijn in drie categorieën onderverdeeld:

- tabel 1 - algemene soorten,
- tabel 2 - overige soorten,
- tabel 3 - soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn of in bijlage 1 van de AMvB en vogels.

Voor soorten uit tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht zolang er zorgvuldig gehandeld wordt. Soorten uit tabellen 2 en 3 genieten een zwaarder beschermingsregime. Bij ruimtelijke ingrepen waarbij schade verwacht wordt ten aanzien van tabel 2-soorten kan in sommige gevallen volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt worden.

Wanneer voor tabel 2-soorten voldoende mitigerende maatregelen kunnen worden genomen om de negatieve effecten van de uitvoeringswerkzaamheden (ingreep) op beschermde soorten te voorkomen, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet nodig. De mitigerende maatregelen dienen dan wel duidelijk beschreven te worden in een ecologisch werkprotocol, toegespitst op het onderliggende project. Is het niet mogelijk om voldoende mitigerende maatregelen te nemen voor tabel 2-soorten, dan dient een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Wanneer voor tabel 3-soorten negatieve effecten niet kunnen worden voorkomen, dient een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Hiervoor dient een alternatievenafweging te worden opgesteld en het wettelijk belang te worden aangetoond.

NB. In 2016 zal op enig moment de nieuwe Wet Natuurbescherming in werking treden. Hierbij worden de huidige Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet samengevoegd tot één wetgeving. Ten aanzien van de huidige beschermde soorten via de Flora- en faunawet zal een verandering plaatsvinden waarbij voor sommige soorten de beschermingsstatus vervalt en voor andere soorten juist zwaarder wordt. Wat de daadwerkelijke gevolgen van de nieuwe natuurwetgeving exact gaat inhouden is op dit moment echter nog niet duidelijk. Wanneer dit wel het geval is en voor onderhavig project aan de orde is, kan aanvullend advies worden gegeven. Waar mogelijk is voor dit project reeds

rekening gehouden met de vernieuwde lijst met beschermde soorten. In bijlage 2 is de soortenlijst opgenomen van de nieuwe natuurwetgeving.

2. INHOUD QUICK SCAN

In dit hoofdstuk wordt de opbouw en inhoud van de quick scan rapportage beschreven. In de volgende hoofdstukken wordt inhoudelijk ingegaan op de aspecten van onderhavig project.

2.1. Projectgebied en werkzaamheden

Allereerst wordt in deze quick scanrapportage de ligging van het projectgebied omschreven en wordt de begrenzing aangegeven op een topografische kaart.

2.2. Inventarisatie

De basis voor de quick scan wordt gevormd door gegevens over het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten- en diersoorten binnen het projectgebied. Hiervoor wordt een veldonderzoek uitgevoerd.

In de afgelopen jaren zijn door de ecologen van RPS verschillende onderzoeken ten behoeve van de Flora- en faunawet uitgevoerd in delen van en in de directe nabijheid van het plangebied. Het overgrote deel van deze onderzoeken is uitgevoerd voorafgaand aan de nieuwbouwplannen in het gebied. De bij de onderzoeken vastgestelde soorten zullen dan ook grotendeels niet meer van toepassing zijn op het plangebied met de huidige inrichting. Het uitvoeren van een bureaustudie naar recente verzamelde verspreidingsgegevens wordt, gezien het voorgaande en het doel van deze quick scan, weinig zinvol geacht..

2.2.1. Veldbezoek

Inzicht in het voorkomen van beschermde soorten wordt verkregen door het uitvoeren van een oriënterend veldbezoek. Met dit veldbezoek kan beoordeeld worden of de planten- en diersoorten, die in de bestaande gegevens zijn genoemd, ook daadwerkelijk in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Op basis van de aanwezigheid van biotopen kan beoordeeld worden of aanvullend onderzoek in de gunstige inventarisatieperiode noodzakelijk is voor een meer compleet beeld van de aanwezige beschermde soorten.

2.3. Conclusie en advies vervolgtraject

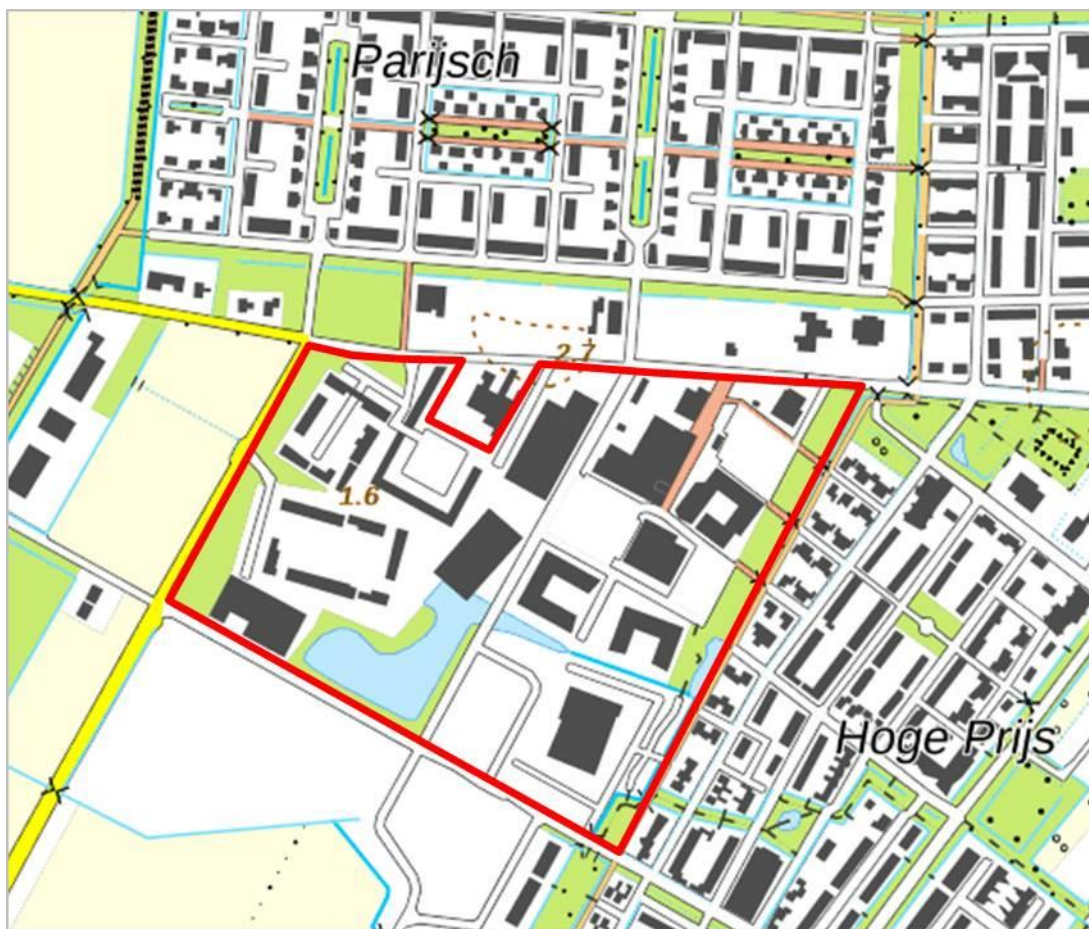
Tenslotte volgt de conclusie van het uitgevoerde onderzoek. Uit een quick scan kan blijken dat er een onvoldoende duidelijk beeld is van de aanwezige beschermde natuurwaarden en dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is.

3. PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

3.1. Ligging en omschrijving projectgebied

Het projectgebied ligt aan de westzijde van Culemborg, in de gemeente Culemborg, provincie Gelderland. Het gebied ligt in de kilometerhokken 142-440 en 142-439.

In de afgelopen jaren is het gebied bebouwd en is de openbare ruimte ingericht. De woningen zijn bewoond en de voorzieningen zijn in gebruik. In figuur 3.1 is de meest recente topografische kaart weergegeven met de begrenzing van het projectgebied. Figuur 3.2 toont de meest recente luchtfoto van het gebied.

Figuur 3.1: ligging projectgebied binnen de rode lijn (Bron kaart: PDOK Viewer)

Binnen het projectgebied zijn de volgende onderdelen in de gebiedsinrichting te onderscheiden:

- Woningen (verschillende verdiepingen) al dan niet met tuin.
- Sportaccommodatie.
- Winkels en horeca (detailhandel).
- Scholen (incl. BSO, peuterspeelzaal e.d.).
- Infrastructuur en parkeervoorzieningen.
- Groenvoorzieningen, waaronder gazon, plantsoen, hagen, boomgroepen, bomenrijen, solitaire bomen en struiken.
- Water, waaronder een groot open water aan de zuidzijde van het gebied. Dit water staat in verbinding met een watergang van/naar noordoostelijke en zuidelijke richting.
- Oeverzones, gedeeltelijk met natuurvriendelijke oevers.

Figuur 3.2: luchtfoto van projectgebied met rode omlijning (Bron: PDOK Viewer)

4. INVENTARISATIE

4.1. Veldbezoek

Het oriënterend veldbezoek voor dit project heeft op 30 oktober 2015 plaatsgevonden. De inventarisatie is uitgevoerd door Sanne Tummers, zij is werkzaam als adviseur Ecologie bij RPS. Tijdens dit veldbezoek zijn de aanwezige biotopen en terreinkenmerken geïnventariseerd en zijn aanwezige beschermde en bedreigde soorten genoteerd. In bijlage 3 zijn foto's weergegeven van het gebied.

Het veldbezoek heeft in het najaar plaatsgevonden bij de volgende weersomstandigheden: zonnig, half bewolkt, windkracht 1-2, circa 10°C. Doordat het veldbezoek in het najaar is uitgevoerd is het mogelijk dat enkele soortgroepen minder goed herkenbaar, minder actief of niet (meer) aanwezig zijn. Door de biotopen te beoordelen, is op basis van kennis en ervaring een inschatting gemaakt van de te verwachten soorten.

Met het uitgevoerde veldbezoek is een algemeen beeld verkregen van de aanwezige en mogelijk te verwachten soorten wat afdoende is voor het conserverend karakter van het bestemmingsplan Centrumzone. Het beeld van aanwezige soorten is echter niet compleet. Indien in de toekomst ruimtelijke ontwikkelingen aan de orde zijn dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden ten aanzien van onder andere vleermuizen en amfibieën.

4.2. Aanwezige of te verwachten soorten

Hieronder wordt beschreven welke beschermde of bedreigde soorten in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Afhankelijk van in welke periode van het jaar het veldbezoek heeft plaatsgevonden is het mogelijk om per soort aan te geven wat de functie van het projectgebied is voor de soort (bijvoorbeeld leef-, voortplantings- en/of foerageergebied).

4.2.1. Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn beschermde plantensoorten niet waargenomen. Beschermde soorten zoals bepaalde orchideeën zijn in het najaar veelal bovengronds afgestorven en daardoor niet meer zichtbaar. Van de meer natuurlijk ontwikkelde aanwezige oeverzones in het projectgebied is op basis van biotoop en aanwezige soorten een inschatting gemaakt of beschermde soorten als rietorchis kunnen voorkomen.

Rondom de open waterpartij aan de zuidzijde van het gebied groeien in de oeverzone o.a. de volgende soorten: riet, pitrus, grote lisdodde, wilgenroosje, kattenstaart, moeraszegge, watermunt, koninginnekruide, zeeegroene rus en klein hoefblad. In het water zelf zijn geen planten zoals gele plomp of fonteinkruiden zichtbaar.

Langs de overige watergangen is een zelfde samenstelling van oevervegetatie aanwezig, plaatselijk met liesgras, opslag van schietwilg en in het water gele plomp.

Bovenstaande oeverbegroeiing wijst veelal op vrij voedselrijke omstandigheden waardoor meer kritische (en beschermde) soorten niet verwacht worden.

Aanvullend veldonderzoek in het groeiseizoen wordt niet nodig geacht.

4.2.2. Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Exemplaren of sporen van grondgebonden zoogdieren (muizen, marterachtigen, egel, mol) zijn niet waargenomen tijdens het veldbezoek. Naar verwachting kunnen zeer algemene soorten als huismuis en veldmuis in het gebied voorkomen. Het projectgebied biedt echter (nog) weinig typen vegetaties waar deze zoogdieren beschutting vinden. In de westelijke rand is een strook met extensief gemaaid grasland waar verschillende muizensoorten voor kunnen komen.

Vleermuizen

De meeste bebouwing is dusdanig gebouwd dat vleermuizen niet tot weinig mogelijkheden hebben om een vaste rust- en verblijfplaats te kunnen vinden. Veelal zijn verblijfplaatsen te vinden in spouwmuren die toegankelijk zijn via open stootvoegen of achter gevelbetimmering.

Bij de uitbreiding van de Plus Supermarkt zijn onder de dakgoot voorzieningen getroffen om vaste rust- en verblijfplaatsen te bieden aan vleermuizen als compensatie voor de sloop van een naastgelegen woning. Het is onbekend of deze verblijfplaatsen reeds in gebruik zijn.

Boven de open waterpartij aan de zuidzijde van het gebied en boven de overige watergangen kunnen verschillende soorten, die min of meer lichttolerant zijn, 's nachts foerageren.

4.2.3. Vogels

Rondom de bouwblokken langs de straten 'Zomertaling', 'Eidereend' en 'Kuifeend' zijn enkele algemene vogelsoorten als merel, koolmees en spreeuw waargenomen. Rondom deze bouwblokken zijn tuinen en openbaar groen aanwezig. Voor deze vogelsoorten zijn hier reeds, in beperkte mate, voedsel en beschutting aanwezig.

In de open waterpartij aan de zuidzijde van het gebied en in de watergang aan de oostzijde van het gebied zijn meerkoet en wilde eend waargenomen.

Naar verwachting zijn in het gebied de beplanting in tuinen en openbaar groen nog te beperkt in omvang en ontwikkeling om voor meerdere soorten vogels aantrekkelijk te zijn.

Jaarrond beschermde vogels

Van jaarrond beschermde vogels met een vaste rust- en verblijfplaats¹ is op één locatie de huismus waargenomen. Het betreft hier echter het pand aan de Prijsseweg 10 dat nog gesloopt moet worden en dus een andere bouwstijl heeft dan de nieuwbouw. Compensatie voor het verdwijnen van de verblijfplaats van huismus op die locatie is reeds in een afzonderlijke ontheffingsaanvraag geregeld.

4.2.4. Reptielen

Reptielensoorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden, door ontbreken van geschikt biotoop, niet verwacht in het projectgebied.

4.2.5. Amfibieën

Ten tijde van het veldbezoek zijn de meeste amfibieënsoorten reeds weggetrokken naar het winterbiotoop of weggekropen in de modder voor de overwintering. Naar aanleiding van de aanwezige biotopen is het mogelijk dat in de oeverzone van de open waterpartij en de overige watergangen algemene amfibieën als gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, bruine kikker en kleine watersalamander voorkomen.

4.2.6. Vissen

Gezien de relatief recente aanleg van de open waterpartij in het zuiden van het gebied worden (zwaar) beschermde vissoorten als kleine modderkruiper of bittervoorn nog niet verwacht.

Mogelijk zijn algemene vissoorten (brasem, karper e.d.) uitgezet, aangezien op de oever van de open waterpartij een visser zich had geïnstalleerd.

4.2.7. Insecten en weekdieren

Ten tijde van het veldbezoek zijn geen beschermde soorten insecten of weekdieren aangetroffen.

Vanwege ontbreken van bepaalde plantensoorten, biotopen en het vrij voedselrijke oppervlaktewater

¹ Jaarrond beschermde vogels met een vaste rust- en verblijfplaats zijn: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendief en zwarte wouw.

wordt niet verwacht dat in andere seizoenen wel beschermde soorten insecten of weekdieren aanwezig zijn.

4.2.8. Overzicht van de in het projectgebied aanwezige beschermde flora en fauna

Van de in tabel 4.2 opgenomen planten- en diersoorten mag, gezien het voorgaande, worden aangenomen of is met zekerheid vastgesteld dat zij binnen het projectgebied voorkomen.

Tabel 4.2: Aangetroffen (onderstreept) en te verwachten beschermde en/of bedreigde flora en fauna

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Tabelnr. Flora- en faunawet*	Vogel-/ Habitat- richtlijn**	Rode lijst
Zoogdieren				
-	alg. grondgebonden zoogdieren	1	-	-
-	vleermuizen (f)***	3	IV	-
Vogels				
<u>Turdus merula</u>	<u>merel</u>	2	-	-
<u>Parus major</u>	<u>koolmees</u>	2	-	-
<u>Sturnus vulgaris</u>	<u>spreeuw</u>	2	-	-
<u>Anas platyrhynchos</u>	<u>wilde eend</u>	2	-	-
<u>Fulica atra</u>	<u>meerkoet</u>	2	-	-
<u>Passer domesticus</u>	<u>huismus</u>	3	-	gevoelig
Amfibieën				
-	alg. amfibieën	1	-	-

* tabel 1: algemene soorten, tabel 2: overige soorten en tabel 3: soorten bijlage 1 AMvB of Habitatrichtlijn.

** Habitatrichtlijn II: soorten van Europees belang, IV: verbod op verstoren of vernietigen van de soort en zijn leefgebied

*** Bij vleermuizen wordt met een 'f' aangegeven dat het om foerageergebied gaat.

5. CONCLUSIE EN ADVIES VERVOLGTRAJECT

5.1. Conclusie

Ten behoeve van een nulmeting voor het (conserverend) bestemmingsplan Parijsch Centrumzone is een veldonderzoek uitgevoerd naar aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten. Het betreffende gedeelte van de nieuwbouwwijk is bewoond en in gebruik ten aanzien van de aanwezige sportaccommodatie, scholen en winkelgelegenheid.

Doordat het veldbezoek heeft plaatsgevonden in het najaar van 2015, is het mogelijk dat van de verschillende soortgroepen nog geen compleet beeld is verkregen. Vogel- en amfibieënsoorten kunnen zijn weggetrokken voor de overwintering en plantensoorten zijn niet meer herkenbaar doordat ze (bovengronds) zijn afgestorven. Ten aanzien van het conserverend karakter van het bestemmingsplan Centrumzone is een voldoende duidelijk beeld verkregen.

Het beeld van het totaal aan aanwezige soorten is echter niet compleet. Indien in de toekomst ruimtelijke ontwikkelingen aan de orde zijn dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden ten aanzien van onder andere vleermuizen en amfibieën.

BIJLAGE

1. Natuurwetgeving

In Nederland zijn ten aanzien van natuurwetgeving twee richtlijnen en twee wetten van toepassing:

- Vogelrichtlijn;
- Habitatrichtlijn;
- Natuurbeschermingswet;
- Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet en de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn beschermen gebieden die in het kader hiervan zijn aangewezen. De Flora- en faunawet is meer soortgericht en geldt daar waar beschermde soorten voorkomen.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn is een Europese richtlijn die in 1979 is vastgesteld en is gericht op de bescherming van vogelsoorten binnen de Europese Unie (EU). De richtlijn verplicht de lidstaten tot de instandhouding van de in het wild levende vogelsoorten op hun grondgebied en heeft betrekking op de bescherming van vogels, hun eieren, nesten en leefgebieden.

De richtlijn draagt tevens zorg voor de extra bescherming van broed- en trekvogels die:

- met uitsterven worden bedreigd;
- gevoelig zijn voor veranderingen in de leefomgeving;
- als bijzonder zeldzaam beschouwd worden;
- bescherming nodig hebben vanwege de eisen die ze aan hun habitat stellen.

Voor de vogels die genoemd zijn op de lijst van kwalificerende soorten heeft de minister Speciale Beschermingszones (SBZ's) aangemeld en deze zijn als zodanig aangewezen door de EU. In deze gebieden en daar buiten mogen geen handelingen worden verricht die een negatief effect hebben op de voorkomende beschermde vogels (o.a. omtrent het doden, vangen of verstoren). Voor de aangewezen Vogelrichtlijngebieden geldt ook het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn en het daarmee samenhangende toetsings- en afwegingskader, zoals in artikel 6 van de Habitatrichtlijn is opgenomen.

Habitatrichtlijn

De Europese Habitatrichtlijn is complementair aan de Vogelrichtlijn en richt zich op de bescherming van bijzondere planten- en diersoorten (uitgezonderd vogels) en hun leefgebieden.

De in de Habitatrichtlijn genoemde maatregelen zijn gericht op:

- het behoud van natuurlijke habitat en ecosystemen;
- de bescherming van leefgebieden van bepaalde dieren en planten.

Met de richtlijn wordt getracht een Europees ecologisch netwerk tot stand te brengen (Natura 2000), zodat migratie van planten- en diersoorten binnen de EU mogelijk wordt gemaakt.

Zowel voor soorten als natuurlijke habitat kunnen door de lidstaten SBZ's aangemeld worden (gebieden van communautair belang). Deze moeten door de Europese Commissie worden goedgekeurd. Activiteiten die de soorten en habitat binnen een SBZ aantasten zijn verboden. Tevens moeten de milieueffecten van deze activiteiten worden beoordeeld. Wanneer een activiteit van groot openbaar belang (activiteit i.v.m. menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of verbetering van het milieu) is, kan in sommige gevallen ontheffing worden verleend. Wel moeten dan respectievelijk mitigerende en/of compenserende maatregelen worden genomen.

In bijlage I van de Habitatrichtlijn wordt de beschermde habitat genoemd. In bijlage II zijn de planten- en diersoorten genoemd, waarvan de habitat beschermd moet worden om deze soorten in stand te houden. Een aantal van deze soorten heeft een prioritaire status, wat inhoudt dat niet alleen de soort, maar ook de leefomgeving hiervan als beschermd beschouwd moet worden.

In bijlage IV worden de soorten genoemd die strikte bescherming genieten. Het is verboden deze soorten te doden, te vangen, te verontrusten of hun habitat aan te tasten. Dit geldt niet alleen binnen de SBZ's, maar ook daar buiten. Veel soorten uit bijlage IV zijn ook genoemd in bijlage II.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet is een gebiedsbeschermingswet, waarin de aanwijzing van gebieden als 'Beschermd natuurmonument' is geregeld. In de beschermde gebieden zijn handelingen die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of planten en dieren verboden zonder vergunning.

In 1998 is de Natuurbeschermingswet herzien. Sindsdien is het voor de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I, voormalig LNV) mogelijk beschermde landschapsgezichten aan te wijzen, alsmede gebieden die wegens internationale verplichtingen beschermd moeten worden (SBZ's). Daarnaast heeft het Rijk een aantal beschermingstaken gedelegeerd aan de provincies (o.a. verlenen van vergunningen).

In 2005 is de Natuurbeschermingswet gewijzigd. Het doel van deze wijziging is de gebiedsbeschermingscomponent van de Vogel- en Habitatrichtlijn beter te verankeren in de Nederlandse natuurwetgeving.

De Natuurbeschermingswet bestaat uit drie onderdelen:

- aanwijzing van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (artikel 10a);
- beheer van deze gebieden (artikel 19a, 19b en 19c);
- toetsen van plannen, projecten en andere handelingen in of nabij deze gebieden (artikel 19d, 19e, 19f, 19g en 19h).

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is gericht op de bescherming van in het wild levende planten- en diersoorten en is sinds 1 april 2002 in werking. Sinds augustus 2009 is een aangepaste beoordeling van toepassing en sinds juli 2012 is een aanscherping van de aangepaste beoordeling van toepassing. De Flora- en faunawet is een raamwet, hetgeen inhoudt dat alleen de hoofdlijnen zijn opgenomen. De uitwerking van deze hoofdlijnen is geregeld in aparte besluiten en regelingen.

De Flora- en faunawet is ontstaan uit een aantal Nederlandse soortbeschermingswetten (Vogelwet 1936, Wet Bedreigde Uitheemse Dier- en Plantensoorten, Jachtwet, Nuttige dierenwet 1914 en hoofdstuk V van de Natuurbeschermingswet) en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. Deze Europese soortbescherming heeft met de Flora- en faunawet een Nederlandse vertaling gekregen en vervangt deze. Ook de Nederlandse soortbeschermingswetten zijn vanaf de inwerkingtreding vervangen door de Flora- en faunawet.

Hoofdstuk II (artikel 3, eerste en tweede lid, en artikel 4, eerste, tweede en derde lid) van deze wet bevat bepalingen aangaande de aanwijzing van beschermde planten- en diersoorten. De aanwijzing op nationale gronden heeft plaatsgevonden bij Algemene Maatregel van Bestuur (Staatsblad 523 28 november 2000, Staatscourant 13 maart 2002). Internationaal gezien zijn bij ministeriële regeling de soorten overgenomen uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bijlage 1 van de Vogelrichtlijn.

Uitgangspunt in de Flora- en faunawet is het “nee-tenzij”-beginsel. Beschermen staat voorop, ingrijpen is bij uitzondering mogelijk. Het beschermen van soorten wordt door de wet op twee manieren mogelijk gemaakt:

1) Het verbieden van een aantal handelingen die schadelijk zijn voor beschermde planten of dieren.

Op basis van artikel 8 is het verboden om beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen. De artikelen 9 tot en met 12 zijn gericht op het beschermen van diersoorten. Hierin staat beschreven dat het verboden is beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (art. 9), opzettelijk te verontrusten (art. 10), nesten, holen, andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (art. 11) en eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen (art 12).

2) Het aanwijzen van kleine terreinen of objecten als beschermde leefomgeving.

Hoofdstuk IV bepaalt dat Gedeputeerde Staten de mogelijkheid hebben om plaatsen die van grote betekenis zijn voor een beschermde planten- of diersoort aan te wijzen als beschermde leefomgeving.

Op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet kan ontheffing worden verleend voor handelingen die in strijd zijn met de verboden uit de wet. Per 23 februari 2005 is het een en ander veranderd ten aanzien van de ontheffingen voor de Flora- en faunawet. Aanleiding hiervoor is het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met de wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere aanwijzingen (AMvB artikel 75).

Met de komst van AMvB artikel 75 is niet meer altijd een ontheffing nodig voor het uitvoeren van werkzaamheden in de openbare ruimte. Dat scheelt het doorlopen van de tijdrovende ontheffingsprocedure. Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkelingen geldt nu een vrijstellingsregeling. Kort gezegd komt de regeling hierop neer:

Als uw werkzaamheden vallen onder reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkeling, geldt in veel gevallen een vrijstelling. Er zijn twee soorten vrijstellingen:

- 1) een algemene vrijstelling (voor algemene soorten, deze zijn opgenomen in tabel 1);
- 2) een vrijstelling op voorwaarde dat u handelt conform een goedgekeurde gedragscode (voor zeldzamer soorten, opgenomen in tabel 2, en alle vogels).

Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling. Als uw werkzaamheden niet vallen onder reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkeling en er is een reële kans van schade aan beschermde dieren of planten, dan moet vooraf een ontheffing worden aangevraagd.

Voor zeldzame soorten (deze zijn opgenomen in tabel 3) is ten aanzien van de genoemde werkzaamheden geen vrijstelling van toepassing en moet ook ontheffing worden aangevraagd. Wanneer een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet wordt aangevraagd dient voor tabel 3-soorten het wettelijk belang van de ingreep aangegeven te worden. Bij een ruimtelijke ingreep gaat het doorgaans om de volgende belangen:

- Bescherming van flora en fauna (belang b);
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (belang d);
- Dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (belang e);
- Uitvoeren van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (belang j).

Voor tabel 3-soorten die ook in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen (waaronder alle vleermuizen) kan alleen een ontheffing worden afgegeven voor belang b, d en e. Daarnaast kan voor belang j voor deze soorten een ontheffing worden afgegeven indien het slechts om 'verstoren' gaat van de soort en zijn vaste rust- en verblijfplaats.

Rode lijsten

Op Rode lijsten staan soorten die worden bedreigd in hun voortbestaan. In Nederland is inmiddels voor negen soortgroepen een Rode lijst gepubliceerd in de Staatscourant:

- vogels;
- dagvlinders;
- zoogdieren;
- reptielen en amfibieën;
- paddenstoelen;
- libellen;
- kreken en sprinkhanen;
- korstmossen;
- zoetwatervissen.

De Rode lijsten komen voort uit het Verdrag van Bern. Dit verdrag vraagt bijzondere aandacht voor soorten die met uitsterven worden bedreigd en kwetsbaar zijn. Rodelijstsoorten genieten geen wettelijke bescherming. Wel is in de Flora- en faunawet (artikel 7) wettelijk vastgelegd dat de overheid zich inzet voor de bescherming van deze soorten en onderzoek naar deze soorten bevordert. Provinciale en gemeentelijke overheden en terreinbeherende instanties worden geacht rekening te houden met de Rode lijsten bij het uitvoeren van beheer en het formuleren van beleid.

BIJLAGE

2. Soortenlijst Wet Natuurbescherming

Zoogdieren	Reptielen
aardmuis	adder
boommarter	hazelworm
bosmuis	levendbarende hagedis
bunzing	ringslang
damhert	Planten
das	akkerboterbloem
dwergmuis	akkerdoornzaad
edelhert	akkerogentroost
eekhoorn	beklierde ogentroost
egel	berggamander
eikelmuis	bergnachtorchis
gewone bosspitsmuis	blaasvaren
gewone zeehond	blauw guichelheil
grote bosmuis	bokkenorchis
grijze zeehond	bosboterbloem
haas	bosdravik
hermelijn	brave hendrik
huisspitsmuis	brede wolfsmelk
konijn	breed wollegras
molmuis	bruinrode wespenorchis
ondergrondse woelmuis	dennenorchis
ree	dreps
rosse woelmuis	echte gamander
steenmarter	franjugentiaan
tweekleurige bosspitsmuis	geelgroene wespenorchis
veldmuis	geplooide vrouwenmantel
veldspitsmuis	getande veldsla
vos	gevekt zonneroosje
waterspitsmuis	glad biggenkruid
wezel	gladde zegge
wild zwijn	groene nachtorchis
woelrat	groensteel
Amfibieën	groot spiegelklokje
alpenwatersalamander	grote bosaardbei

bruine kikker	grote leeuwenklauw
gewone pad	honingorchis
kleine watersalamander	kalkboterbloem
meerkikker	kalketrip
meiddelste groene kikker	karthuiseranjier
vinpootsalamander	karwijselie
vuursalamander	kleine ereprijs
Vissen	kleine schorseneer
beekdonderpad	kleine wolfsmelk
beekprik	kluwenklokje
elrits	knollathyrus
europese rivierkreeft	knolspirea
gestippelde alver	korensla
grote modderkruiper	kranskarwij
kwabaal	kruiptijm
Dagvlinders	lange zonnedaauw
aardbeivlinder	liggende ereprijs
bosparemoervlinder	moerasgamander
bruin dikkopje	muurbloem
bruine eikenpage	naakte lathyrus
donker pimpinelblauwtje	naaldenkervel
duinparemoervlinder	pijlscheefkelk
gentiaanblauwtje	roggelelie
grote paremoervlinder	rood peperboompje
grote vos	rozenkransje
grote vuurvlinder	ruw parelzaad
grote weerschijnvlinder	scherpkruid
iepenpage	schubvaren
kleine heivlinder	schubzegge
kleine ijsvogelvlinder	smalle raai
kommavlinder	spits havikskruid
pimpinelblauwtje	steenbraam
sleedoorpage	stijve wolfsmelk
spiegeldikkopje	stofzaad
veenbesblauwtje	tengere distel
veenbesparemoervlinder	tengere veldmuur
veenhooibeestje	trogamander
veldparemoervlinder	veenbloembies
zilveren maan	vliegenorchis
Libellen	vroege ereprijs
beekrombout	wilde averuit
bosbeekjuffer	wilde ridderspoor
donkere waterjuffer	wilde weit
gevekte glanslibel	wolfskers

gewone bronlibel	zandwolfsmelk
hoogveenglanslibel	zinkviooltje
kempense heidelibel	zweedse kornoelje
speerwaterjuffer	
Kevers	
vliegend hert	

BIJLAGE

3. Foto's Projectgebied

Plein bij straten 'Zomertaling' en 'Eidereend'

Huizen en gazon aan westzijde gebied

Open waterpartij aan zuidzijde gebied

Huismussen op dak van (te slopen) woning aan de Prijsseweg 10

Parkeervoorziening met bomenrijen

Watergang aan oostzijde gebied

Watergang met natuurvriendelijke oever

Hagen, plantsoenen en volière

Plantsoen nabij de basisschool de Distelvinder